

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1577736-194919-J

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk
2019Z16951

Datum 15 november 2019

Betreft Commissiebrief Tweede Kamer inzake Verzoek om stand van zakenbrief
over de moties inzake onderzoek naar blootstelling aan homogenezingstherapieën
en de motie m.b.t. strafbaarstelling

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

Op verzoek van uw kamer gaan wij in op uw verzoek om de stand van zaken over
de moties inzake onderzoek naar blootstelling aan homogenezingstherapieën
(Kamerstuk 28345, nr. 218 en 219).

Stand van zaken moties

In deze motie wordt de regering verzocht om 'diepgaand en onafhankelijk te laten
onderzoeken in welke mate jongeren en kwetsbare personen in Nederland worden
blootgesteld aan «homogenezingsbehandelingen» of «conversie therapieën» en uw
Kamer daarover voor het einde van het jaar te informeren'.

Als eerste stap voor de uitvoering van de motie hebben de ministeries van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Justitie en Veiligheid (JenV) en
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in augustus en september jl.
verkennende gesprekken gevoerd met ervaringsdeskundigen, vertegenwoordigers
van christelijke LHBTi-organisaties, deskundigen en professionals om een beeld te
vormen hoe het onderzoek het best vormgegeven kan worden.
Op basis van deze gesprekken stel ik een onderzoeksopzet op voor een kwalitatief
onderzoek. Dit doe ik in overleg met de ministeries van JenV en OCW. Deze opzet
wordt vervolgens in oktober uitgezet bij vijf partijen voor een offerte.

Onderzoeksopzet

Om te onderzoeken in welke mate jongeren en kwetsbare personen worden
blootgesteld aan praktijken gericht op homoconversie vraag ik de onderzoeker
in ieder geval ervaringsdeskundigen te interviewen. Tevens worden religieuze
partijen uit kerkelijke gemeenschappen geïnterviewd. Op basis van de interviews
wordt aan de onderzoekers gevraagd aan te geven of het mogelijk is om te komen
tot een kwantitatieve inschatting danwel of het mogelijk is om deze praktijken
kwantitatief te onderzoeken.

De onderzoekers vraag ik twee producten te leveren:

- 1) Fase 1: eind maart 2020 een rapport op basis van gesprekken met (ervarings)deskundigen, professionals en de kerkelijke koepels dat ingaat op de mate en de manier waarin jongeren en kwetsbare personen in Nederland worden blootgesteld aan «homogenezingsbehandelingen» of «conversietherapieën» met daarbij een verkenning naar een kwantitatieve onderbouwing;
- 2) Fase 2: Eind juni 2020 een rapport met mogelijke richtingen voor (beleids)maatregelen om homogenezingstherapie in Nederland tegen te gaan en te voorkomen.

Planning

Oktober: Uitzetten van de opdracht bij 5 onafhankelijke partijen
November: Start onderzoek
Eind januari: Eerste fase van het onderzoek gereed, toezending rapport aan Tweede Kamer
Eind april: Tweede fase van het onderzoek gereed
Mei: Informeren Tweede Kamer

De vaste kamercommissie van OCW heeft gevraagd om een nadere uitwerking van motie Yesilgöz-Zegerius 30 420, nr. 311. In deze motie wordt de regering verzocht met een wetsvoorstel te komen met als doel een ieder die de seksuele oriëntatie of genderidentiteit van een ander probeert te veranderen, te onderdrukken of uit te wissen, te bestraffen.

Zoals hierboven beschreven wordt ter uitvoering van de motie Bergkamp c.s. een onderzoek uitgevoerd naar conversietherapieën in Nederland. Met dit onderzoek kan inzicht worden verkregen in de aard en omvang van de problematiek en de mate waarin aanvullende (strafrechtelijke) regelgeving een zinvolle bijdrage kan leveren. Op dit moment bestaan er reeds diverse mogelijkheden om op te treden tegen conversietherapieën. In antwoord op eerdere Kamervragen (2019Z02793) is reeds uiteengezet dat in de (reguliere) zorg geen ruimte is voor het aanbieden van conversietherapie. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) trekt iedere melding van het «genezen» van homoseksualiteit na en verbindt hieraan maatregelen.

Ook het strafrecht biedt reeds mogelijkheden om – ook buiten de reguliere zorg – op te treden tegen misstanden die het gevolg zijn van conversietherapieën. Afhankelijk van het feitencomplex kan bijvoorbeeld worden gedacht aan mishandeling, vrijheidsberoving, bedreiging en dwang.¹ Wanneer het tweede gedeelte van voornoemd onderzoek is afgerond, zal in de beleidsreactie worden gezien of aanvullende (strafrechtelijke) regelgeving aangewezen is. Voor strafrechtelijke vervolging is het hoe dan ook van belang dat incidenten bekend zijn bij de politie. Om die reden zal ik met het OM, de politie en belangenorganisaties in gesprek gaan over de mogelijkheden om de aangiftebereidheid te vergroten.

¹ Zie de artikelen 300 e.v. (mishandeling), 282 (vrijheidsberoving), 285 (bedreiging) en 284 (dwang) Sr.

Daarnaast zal het kabinet bezien of het mogelijk is om tot een gedragscode te komen met verschillende organisaties. Een dergelijke gedragscode kan eraan bijdragen dat wordt voorkomen dat conversietherapieën worden aangeboden. Een gedragscode kan zo een rol spelen bij het voorkomen dat jongeren en kwetsbare personen aan (druk om deel te nemen aan) dergelijke therapieën worden blootgesteld. Daarmee wordt aangesloten bij de aanpak die is gekozen in het Verenigd Koninkrijk. Daar is een Memorandum of Understanding gesloten, waarbij verschillende organisaties zich hebben verbonden aan de inzet om het publiek te beschermen tegen conversietherapie.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

de minister van Justitie en Veiligheid,

Hugo de Jonge

Ferd Grapperhaus